

§ 17

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Dan Koivulaakson toivomusponnosta koskien mittarien kehittämistä palvelujen kustannusvaikuttavuuden arvioimiseksi

HEL 2017-010728 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon valtuutettu Dan Koivulaakson toivomusponnosta koskien mittarien kehittämistä palvelujen kustannusvaikuttavuuden arvioimiseksi:

"Sosiaali- ja terveystoimialalla pidetään kustannusvaikuttavuuden lisäämistä ja sen mittareiden kehittämistä erittäin tärkeänä. Kustannusvaikuttavuuden arvioinnille on useampia toimivia lähtökohtia, vaikka tällä hetkellä ei ole käytössä yhtä yksittäistä mittaria, joka yksiselitteisesti osoittaisi, miten hyvä johtaminen ja yhteistyö henkilöstön kanssa lisäävät palveluiden kustannusvaikuttavuutta.

Sosiaali- ja terveystoimialalla lähestytään tuloksellisuutta ns. nelimaalin (Quadruple Aim) näkökulmasta. Tavoitteena on, että palvelujen saataavuuden ja asiakaskokemuksen, vaikuttavuuden, tuottavuuden ja henkilöstökokemuksen on kaikkien parannettava. Toimialan johtamismallia on uudistettu ja sen yhteydessä on tunnistettu yhteisen työn, sisäisen motivaation ja itseohjautuvuuden merkitys myönteisen henkilöstökokemuksen syntymiseksi. Henkilöstökokemus paranee, kun johtamisella tuetaan menestystekijöitä eli osallisuutta, työskentelyä monialaisissa tiimeissä, valmentavaa johtamista, selkeiden tavoitteiden asettamista, tavoitteita kuvaavien mittareiden luomista ja palautteen antamista, selkeisiin yhteisiin pelisääntöihin sitoutumista, jatkuvaa toiminnan ketterää kehittämistä sekä osaamisen kehittämistä ja johtamista.

Henkilöstökokemuksesta kerätään tietoa esimerkiksi vuorovuosittain toteutettavilla Kunta10-henkilöstötutkimuksella ja työterveyskyselyllä, säännöllisissä tulos- ja kehityskeskusteluissa ja työpaikkakokouksissa. Sairauspoissaolotietojen säännöllinen tarkastelu sekä esimerkiksi työvoimapula-aloilla tehtäviin hakeneiden määrä ja lähtövaihtuvuus antavat myös tietoa henkilöstökokemuksesta, kuten myös työyhteisöissä tapahtuva jokapäiväinen havainnointi ilmapiiristä ja töiden sujumisesta.

Kustannusvaikuttavuutta arvioidaan palvelujen käytön kustannuksilla, palvelutoimintaan sitoutuneella henkilöstöresurssilla ja suoritemäärillä eli mittauskohteena ovat palvelutoiminnan tuotannon panokset ja tuotokset. Mittaamisen yksikköjä edustavat usein suoritteet, eurot tai hen-

kilötyövuodet. Esimerkiksi henkilötyövuosien suhteutus palvelutoiminnan tuotoksiin mittaa osaltaan työn tuottavuutta. Lisäksi kustannusvaikuttavuuden mittaamisen tunnuslukuina toimivat palvelujen yksikkökustannukset ja palvelujen tulojen ja menojen seurannat sekä ennusteet.

Palvelujen vaikuttavuuden paraneminen saadaan aikaiseksi erilaisilla toimenpiteillä. On todennäköistä, että terveys- ja hyvinvointipalvelujen käyttäjä muuttaa tottumuksiaan sitä suotuisampaan suuntaan mitä useampi toimenpide tai olosuhde tukee tätä toivottua muutosta. Vaikuttavuuden paranemisen syiden palauttaminen yksittäiseen tekijään voi olla kuitenkin haasteellista.

Hyvä henkilöstökokemus parantaa asiakaskokemusta ja vaikuttaa positiivisesti tuottavuuteen ja vaikuttavuuteen. Monimuuttujaisen tuloksellisuusarvioinnin, kuten nelimaalin avulla voidaan arvioida henkilöstökokemuksen parantumisen vaikutuksia asiakaskokemukseen, tuottavuuteen ja vaikuttavuuteen."

Käsittely

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus:

Jäsen Saku Etholen: Vaihdetaan lausunnon ensimmäinen kappale muotoon: "Sosiaali- ja terveystoimialalla pidetään kustannusvaikuttavuuden mittareiden kehittämistä erittäin tärkeänä. Mittarien kehittämisessä ja kustannusvaikuttavuuden arvioimisessa on tärkeää, ettei nojata liikaa suoritemääriin tai yksikkökustannuksiin, vaan arvioinnin keskiössä on ihmisten terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin parantuminen suhteessa käytettyihin resursseihin. Keskeistä onkin kehittää sellaisia mittareita ja indikaattoreita, joilla voidaan arvioida kustannusvaikuttavuutta saavutettujen terveys- ja hyvinvointivaikutusten näkökulmasta."

Kannattaja: jäsen Ahto Apajalahti

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus (jäsen Saku Etholen): Vaihdetaan lausunnon ensimmäinen kappale muotoon: "Sosiaali- ja terveystoimialalla pidetään kustannusvaikuttavuuden mittareiden kehittämistä erittäin tärkeänä. Mittarien kehittämisessä ja kustannusvaikuttavuuden arvioimisessa on tärkeää, ettei nojata liikaa suoritemääriin tai yksikkökustannuksiin, vaan arvioinnin keskiössä on ihmisten terveyden ja sosiaalisen hyvin-

voinnin parantuminen suhteessa käytettyihin resursseihin. Keskeistä onkin kehittää sellaisia mittareita ja indikaattoreita, joilla voidaan arvioida kustannusvaikuttavuutta saavutettujen terveys- ja hyvinvointivaikutusten näkökulmasta."

Jaa-äännet: 11

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Esa Olavi Lehtopuro, Seija Muurinen, Laura Nordström, Mari Rantanen, Daniel Sazonov, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Ahto Apajalahti, Saku Etholen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi
Annamari Rinne, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 24044
annamari.rinne(a)hel.fi

Liitteet

1 Koivulaakso Dan, toivomusponsi 2, Kvsto 27.9.2017 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Dan Koivulaakson toivomusponnosta 31.1.2018 mennessä.

Toivomusponnosta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta, kaupunkiympäristölautakunnalta ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta.

30.01.2018

Asia/4

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi
Annamari Rinne, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 24044
annamari.rinne(a)hel.fi

Liitteet

1 Koivulaakso Dan, toivomusponsi 2, Kvsto 27.9.2017 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.01.2018 § 5

HEL 2017-010728 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

16.01.2018 Pöydälle

Jäsen Saku Etholen pyysi asian pöydälle.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi
Annamari Rinne, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 24044
annamari.rinne(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.12.2017 § 140

HEL 2017-010728 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI1880001200052430

Alv.nro

FI02012566

30.01.2018

Asia/4

Käsittely

12.12.2017 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:

Vesa Korkkula: Pöydätään seuraavaan kokoukseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi